

Forsøg med Sorter af Vinterhvede. 1918—1923.

Ved Josef Hansen.

---

181. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

I 24., 75. og 127. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed (Tidskrift for Planteavl, 14., 21. og 25. Bind) er offentliggjort Resultaterne af ældre Forsøg med Hvedesorter, idet 127. Beretning omfatter Forsøgene indtil 1916.

I nærværende Beretning meddeles Resultaterne af Forsøg med nyere Hvedesorter, der er udførte i Aarene 1918—1923.

Beretningen er udarbejdet af Forsøgsleder *Josef Hansen*, Tystofte.

Forsøgslederne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

I de tre fra Statens Forsøgsvirksomhed tidligere udsendte Beretninger om Forsøg med Hvedesorter har Tystofte Smaahvede staaet som den Sort, der i Forsøgene har forenet høj Ydeevne med en for vore Forhold tilfredsstillende Vinterhaardførhed. Og paa Grundlag af disse Forsøgsresultater og støttet paa Resultaterne af lokale Forsøg havde denne Hvedesort i Løbet af godt en halv Snes Aar efter dens Fremkomst vundet Indpas paa langt det overvejende Antal hvededyrkende Ejendomme.

I de senere Aar har dog nyere Sorter begyndt at fortrænge Smaahveden, vel særlig fordi Vinteren enkelte Aar kunde tynde den for stærkt, men ofte ogsaa paa Grund af for stor Tilbøjelighed til paa frugtbar og stærkt gødet Jord at give Lejesæd og dermed Vanskeligheder for Anvendelse af Høstmaskiner.

Fra Efteraaret 1917 er en Del af de siden Paabegyndelsen af forrige Forsøgsserie fremkomne nye Sorter taget op til Forsøg. Det var Planen, at Forsøgsresultaterne skulde bearbejdes og offentliggøres efter 4 Aars Forløb. Men da de 4 Aar 1918 til 1921 alle havde milde Vintre, og Hvedesorterne derfor ikke i disse Aar fik stillet deres Vinterfasthed paa Prøve, blev Forsøgene fortsatte i 2 Aar, saaledes at nærværende Beretning omfatter Forsøgene i Aarene 1918—1921 med følgende Hvedesorter:

1. Tystofte Smaahvede II.
2. Dronning Wilhelmina-Hvede II.
3. Trifolium-Hvede Nr. 14 (fra 1919).
4. Hvede Nr. 83/1908 fra A. Holm, Borchsminde.
5. Dania-Hvede fra Abed.
6. Nr. 605 fra Abed.
7. Nr. 610 - do.
8. Fylgia-Hvede fra Svaløf.
9. Panser-Hvede - do.
10. Sol-Hvede II - do.
11. Ekstra Squarehead-Hvede III fra Svaløf.

Efter disse 4 Aars Forsøg blev nogle Sorter, som ikke havde vist sig egnede for vore Forhold, skudt ud, og enkelte nye Sorter gik ind, saaledes at der i Aarene 1922—1923 har deltaget følgende Sorter i Forsøgene:

1. Tystofte Smaahvede II.
2. Dronning Wilhelmina-Hvede II.
3. Trifolium-Hvede Nr. 14.
4. Dania-Hvede fra Abed.
5. Nr. 92 - do.
6. Nr. 610 - do.
7. Panser-Hvede II fra Svaløf.
8. Standard-Hvede fra Weibullsholm.
9. Squarehead Master-Hvede.

Forsøgene er udførte ved Tystofte, Abed og Lyngby, saaledes at de de to første Steder har været anlagte paa god Hvedejord, medens den lette lermuldede Jord ved Lyngby ikke er naturlig velegnet for Hvededyrkning, men dog i god Gødningskraft.

Saasæden til Forsøgene er fremavlet ved Tystofte, saa at den af samtlige Sorter ved alle tre Forsøgssteder har været af samme Herkomst. Den ved Tystofte til Formering udsaaede

Sæd har hvert Aar været afsvampet meget omhyggeligt, derimod har Udsæden til Forsøgene ikke været afsvampet, idet man har ønsket at undgaa en mulig forskellig Indvirkning af Afsvampningsmidlet paa Sorternes Spiringsforhold.

Da der under vore Klimaforhold forholdsvis sjældent indtræffer saa ugunstigt Vintervejr, at Vinterskade paa Hveden giver sig stærkt synligt Udslag i Plantebestand, Udvikling og Udbytte, er det vanskeligt i kortvarige Forsøg at faa et maaleligt Udtryk for Sorternes relative Vinterfasthed. I disse Forsøg er det dog lykkedes, idet Vinteren 1921—22 gav endog meget stærk Vinterskade paa de fleste Sorter. I Tabel 9, Side 24, gives en Oversigt over Vejrforholdene paa de enkelte Forsøgssteder.

Forsøg ved Tystofte.

Forsøgsarealet har god, muldrig Lerjord med Mergelunderlag i god Kultur og god Gødningskraft, saa Jorden maa betegnes som god Hvedejord.

Forfrugten saavel som Gødskningen til Hveden, Saa maaden og Parcelstørrelsen har været forskellig fra Aar til andet, og disse Enkeltheder vil fremgaa af følgende Oversigt over Forsøgene og deres Resultater de enkelte Aar.

1918. Hveden blev saaet efter Helbrak, og der blev forud for Saaningen gødet med 200 kg Svovlsur Ammoniak og 200 kg 18 pCt.'s Superfosfat pr. ha. Saaningen fandt Sted den 21. September i vel tilberedt Jord. Der blev anvendt 10 Fællesparceller og Bredsaaning, og Saamængden var 200 kg pr. ha. Alle Sorter spirede hurtigt og godt og naaede i det milde og regnfulde Efteraar en passende Udvikling før Vinteren.

Trods et ret stort Antal Frostdage og lav Temperatur i December og Januar, samt enkelte Dages meget lav Temperatur ogsaa i Februar og Marts, var Vinteren dog ret mild, og der blev derfor heller ikke konstateret Frostskaade paa nogen af Sorterne. Efter Skridningen kom der et ret stærkt Rodbrandangreb, der gav sig Udslag i et betydeligt Antal Hvidaks i alle Sorterne. Hveden groede i øvrigt stærkt til og gav et godt Udbytte, og trods Tørke i Foraar og For-sommer viste enkelte Sorter nogen Lejetilbøjelighed.

Hveden blev høstet 7.—9. August.

1919. Forfrugten for Hveden var Staldfoder, hvortil der ikke blev gødet. Til Hveden blev der givet 100 kg Norgesalpeter og 50 kg 14 pCt.s Superfosfat før Saaningen og 175 kg Norgesalpeter pr. ha den 2. April. Da Nedbøren i September var meget rigelig, blev Jor-

den efter sidste Pløjning vaad og tung og meget knoldet, og Saaningen blev meget forsinket. Den blev begyndt den 25. September, men afbrudt af Regn, da 6 Gentagelser var saaet, og de 4 sidste kom først i Jorden den 3. Oktober. Parcelstørrelsen var 25 m², og der blev bredsaet 200 kg pr. ha. Spiringen forløb langsomt og til Dels noget mangelfuldt i den kolde og vaade Jord. Men den milde Vinter og det tidlige Foraar bødede noget herpaa. Udbyttet blev kun lille i den kolde Sommer.

Af Sygdomme blev noteret en Del Hvedemyg og Gulrust. Alle Sorterne gik stærkt i Leje efter en Tordenregn den 19. Juli. Høsten skete den 18.—21. August.

1920. Hveden blev saaet efter Staldfoder, der var gødet med Ajle, og den blev gødet med 100 kg Norgesalpeter og 175 kg 18 pCt.'s Superfosfat den 23. September og 200 kg Norgesalpeter den 19. Marts.

Hveden blev saaet den 29. September i bekvem Jord. Da den blev radsaaet, har Udsædsmængden varieret lidt, fra 204 til 219 kg pr. ha. Antallet af Fællesparceller var 6 à 40 m². Spiringen foregik godt og ensartet, men da Saaningen faldt lidt sent, stod Hveden temmelig svag, da Frosten indfandt sig i Oktober og atter i November Maaned. Med det milde Vejr i Februar og Marts kom den tidligt og kraftigt i Vækst, men standsedes atter noget af den overvældende Nedbør i April Maaned. — Høsten fandt Sted den 11. August.

1921. Hveden blev saaet i noget tung og fugtig Jord efter Helbrak. Den blev gødet med 200 kg Superfosfat pr. ha den 3. September, 200 kg Norgesalpeter den 19. September og 200 kg Norgesalpeter pr. ha den 11. Marts. Saaningen fandt Sted den 21. September, og der saaedes med Radsaamaskine 182—197 kg pr. ha paa 5 Fællesparceller à 60 m².

I det milde Efteraarsvejr var Spiringen regelmæssig, men Væksten standsedes i Oktober af ret haard Frost. Allerede fra Januar Maaned kom Væksten dog atter i Gang, og før Maj havde Hveden naaet en ganske usædvanlig Frodighed. Den stærke Tørke i Juni-Juli var nærmest til Gavn for Hveden, der trods en meget kraftig Udvikling ikke gik stærkt i Leje. Lige før Høst tog Stormen en Del af Kærnen, idet det navnlig gik ud over de lidt tidlige Sorter, især Tystofte Smaahvede, medens de sildigere, navnlig Panser-Hveden, led mindre. Høsten foregik fra 30. Juli til 2. August.

1922. Forfrugten var ajlegødet Staldfoder, efter hvilket Jorden blev halvbrakket. Til Hveden blev gødet med 200 kg Superfosfat pr. ha den 15. September, 200 kg Norgesalpeter den 23. September, 150 kg Norgesalpeter den 10. Marts og paa Grund af den daarlige Overvintring 100 kg Chilisalpeter den 8. April.

Hveden blev saaet med Radsaamaskine paa 5 Fællesparceller à 58.5 m² den 24. September. Saamængden varierede fra 195 til 203 kg pr. ha. Jorden var udmærket bekvem ved Saaningen, og Spiringen forløb godt. Men i November faldt det i med Frost, og fra Midten af

Januar tog Frosten kraftig fat og holdt længe ved, samtidig med at der var ringe Snelæg og ofte stærkt tørrende Blæst. De følsomme Sorter var midt i Marts Maaned omtrent helt frosset ned, medens de mest vinterfaste stod svækkede og med gule Blade, men med omtrent fuld Plantebestand.

I det sildige Foraar med vekslende Solskin om Dagen og haard Nattefrost langt hen i April Maaned kom Hveden kun langsomt i Vækst, og Tørkeperioden i Maj og de første 3 Uger af Juni hæmmede yderligere Væksten, og da Tørken efterfulgtes af lav Temperatur og overvældende Nedbør i Juli Maaned, blev baade Kærne- og Halmudbyttet af de mindre vinterfaste Sorter lavt.

Høsten fandt Sted fra 26. til 28. August.

1923. Hveden blev saet efter ajlegødet Rajgræs i Jord, der paa Grund af den meget rigelige Nedbør i September var vaad og tung. Der blev gødet med 300 hkg Staldgødning pr. ha i August Maaned, 200 kg Superfosfat den 21. September og 100 kg Chilisalpeter den 20. Marts. Saaningen skete med Radsaamaskine den 28. September paa 6 Fællesparceller à 75 m².

I den vaade Jord og den lave Temperatur i Oktober spirede Hveden langsomt; men den blev i Vækst til helt hen i Januar, saa den var godt rustet til at tage en haard Frostperiode i Februar Maaned. Frostens sved Bladene en Del, saa de mindst haardføre Sorter stod meget visne efter Frostens, medens de haardføre Sorter stod ret friske. Foraaret kom sent, men Væksten var meget frodig i Forsommeren, saa Hveden gik tidligt og stærkt i Leje. I Forbindelse med den gennemgaaende kolde og, med Undtagelse af en Tørkeperiode i Juni, regnfulde Sommer bevirkede Lejesæden en mangelfuld Kærneudvikling og meget utilfredsstillende Kærneudbytte.

Høsten kom sent og var meget besværlig, fra 6. til 12. September. Tæt mod Høst blev Hveden stærkt hjemsoget af Spurve, der var værst mod de tidlige Sorter og især ved Smaahveden. Paa Svaløf Panser-Hvede fandtes en Del Gulrust, medens de øvrige Sorter ikke var angrebne.

I Tabel 1 er anført de enkelte Aars Forsøgsresultater i Kærne- og Halmudbytte, Kærneprocent og Forholdstal for Kærneudbyttet. Ved Kærneudbyttet er anført Middelfejl paa Udbyttet af de enkelte Sorter, beregnet efter den af *E. Lindhard* angivne Fremgangsmaade¹⁾. Forholdstallene for Kærneudbyttet er beregnede i Forhold til Gennemsnit af de 5 Sorter, der har deltaget i Forsøgene alle Forsøgsaar (Svaløf Panser-Hvede, Abed Dania-Hvede, Abed Nr. 610, Tystofte Smaahvede II og Dronning Wilhelmina II).

¹⁾ Se *E. Lindhard* og *J. Chr. Lunden*: »Dyrkningsforsøg med Rodfrugstammer«. Tidsskrift for Planteavl, 30. Bind, Side 442.

Tabel 1. Forsøg med Hvedesorter.

Tystofte.

Sortens Navn	1918				1919			
	Kærne, hkg pr. ha	Halm, hkg pr. ha	Kærne i pct. af hele Afgrøden	Forholdstal for Kærne	Kærne, hkg pr. ha	Halm, hkg pr. ha	Kærne i pct. af hele Afgrøden	Forholdstal for Kærne
Svaløf Panser-Hvede	48.5 ± 0.08	79.7	38	99	40.0 ± 0.88	64.8	38	101
Abed Dania-Hvede	47.2 ± 0.40	75.0	39	96	39.4 ± 0.96	56.8	41	99
Abed Nr. 610	50.1 ± 0.08	73.2	41	102	39.0 ± 0.84	59.6	40	98
Tystofte Smaahvede II	50.9 ± 1.08	77.9	40	104	40.9 ± 1.28	60.9	40	103
Abed Nr. 605	46.8 ± 0.76	76.4	38	95	41.7 ± 0.84	61.8	40	105
Dronning Wilhelmina II	48.9 ± 0.40	69.6	41	100	39.2 ± 0.48	60.8	39	99
Svaløf Sol-Hvede II	47.9 ± 0.68	76.6	38	98	37.0 ± 0.84	61.6	38	93
Svaløf Fylgia-Hvede	44.7 ± 0.84	79.3	36	91	37.7 ± 1.00	63.8	37	95
Svaløf Ekstra Squarehead III.	46.2 ± 0.08	74.3	38	94	35.5 ± 0.68	60.9	37	89
A. Holm 83/1908	42.6 ± 0.76	78.7	35	87	39.1 ± 0.84	65.8	37	98
	1920				1921			
Trifolium-Hvede	48.8 ± 0.93	68.0	42	107	50.5 ± 0.98	73.8	41	100
Svaløf Panser-Hvede	44.2 ± 1.23	65.0	40	97	53.5 ± 1.00	85.5	39	106
Abed Dania-Hvede	45.6 ± 0.48	63.6	42	100	50.5 ± 0.55	79.4	39	100
Abed Nr. 610	43.5 ± 1.60	62.1	41	96	45.3 ± 0.82	72.8	38	90
Tystofte Smaahvede II	45.4 ± 0.90	64.1	42	100	51.0 ± 0.98	82.6	38	101
Abed Nr. 605	44.2 ± 0.78	63.1	41	97	47.9 ± 0.70	78.3	38	95
Dronning Wilhelmina II	48.1 ± 1.08	68.8	41	106	51.8 ± 0.98	78.8	39	103
Svaløf Sol-Hvede II	43.3 ± 1.05	66.4	39	95	48.6 ± 0.65	81.3	37	96
Svaløf Fylgia-Hvede	43.4 ± 0.75	62.7	41	96	47.6 ± 0.35	79.0	38	94
Svaløf Ekstra Squarehead III.	38.7 ± 0.53	62.2	38	85	45.1 ± 0.47	77.7	37	89
A. Holm 83/1908	38.9 ± 0.35	64.8	38	86	40.5 ± 0.75	73.2	36	80
	1922				1923			
Weibulls Standard-Hvede ...	43.6 ± 1.08	53.0	45	127	27.9 ± 0.38	82.8	25	96
Trifolium-Hvede	33.6 ± 1.50	38.3	47	98	31.4 ± 0.38	80.9	28	108
Svaløf Panser-Hvede II	42.0 ± 1.37	53.1	44	123	28.2 ± 0.55	81.7	26	97
Abed Dania-Hvede	36.9 ± 0.43	44.4	45	108	29.5 ± 0.59	79.4	27	101
Abed Nr. 92	36.8 ± 0.79	44.8	45	108	30.3 ± 0.27	80.1	27	104
Abed Nr. 610	30.4 ± 1.08	35.0	46	89	30.5 ± 0.59	80.1	27	105
Tystofte Smaahvede II	34.3 ± 0.41	42.8	45	100	27.6 ± 0.84	80.5	26	95
Dronning Wilhelmina II	27.6 ± 0.39	35.0	44	81	29.7 ± 0.44	81.4	26	102
Squarehead Master	16.8 ± 0.80	24.4	40	49	30.5 ± 0.45	85.4	27	105

Som det fremgaar af Tabellen, er Overensstemmelsen fra Aar til Aar bedst for de 4 Sorter, der staar nederst i Tabelafsnittene for de 4 første Aar, idet de alle har givet en Del under Gennemsnitsudbyttet af de 5 Maalesorter. Af alle de øvrige Sorter har det relative Udbytte varieret stærkere fra Aar

til Aar. Tystofte Smaahvede har alle Aar holdt sig ret nær til Gennemsnitsudbyttet af Maalesorterne. Den har kun i et Forsøg staaet højest af samtlige Sorter, i de øvrige Forsøg overgaas den af en eller flere af disse. Trifolium-Hvede, der først er kommet i Forsøgene 1920, har i 1920 og 1923 givet et stort Udbytte, men den har i 1921 og 1922 givet mindre end Smaahveden, — det sidste Aar paa Grund af større Vinterskade. Af Abed-Sorterne har Dania-Hveden i 3 Forsøg af de 6 givet mindre, men i 2 Forsøg større Kærneudbytte end Smaahveden, i 1922 paa Grund af større Vinterfasthed og i 1923 ved mindre Tilbøjelighed til Lejesæd end Smaahveden. Svaløf Panser-Hvede har i de første tre Aar knap givet Middeludbytte, men i 1921 staar den med højeste Udbytte. Dens Overvægt i dette Aar kan dog maaske til Dels skyldes, at den paa Grund af sin sildige Modning ikke led væsentlig under den Storm, der, som foran nævnt, kort før Høst blæste en Del Korn af de tidlige Sorter. I 1922, hvor der indtraf stor Vinterskade paa de danske Hvedesorter, har det nye Udvalg af Panser-Hveden, Panser-Hvede II, der dette Aar er indgaaet i Forsøgene, klaret Vinteren godt og givet 23 pCt. mere end Maalesorterne. I 1923 staar Panser-Hvede II ganske som den oprindelige Panser-Hvede i de første Forsøgsaar. Weibulls Standard-Hvede, der kun er med i 1922 og 1923, har i disse Aar staaet ret nøje som Panser-Hveden.

Forsøg ved Abed.

Jorden ved Abed er ret stærk lermuldet med Lerunderlag, lidt kold og tung, og liggende noget indelukket i en flad og skovrig Egn.

Forsøgene er alle Aar anlagt i Halvbrak efter Græs. Der er udelukkende gødet med Kunstgødning. Hveden er radsaaet med 15—16 cm Rækkeafstand og med en Udsædsmængde af 200 kg pr. ha, og der er anvendt 8 Fællesparceller à 20 m².

Forsøgsarealets indelukkede Beliggenhed har antagelig nogen Skyld i, at Hveden ved Abed ofte har været stærkere angrebet af forskellige Sygdomme, end Tilfældet har været ved Tystofte og Lyngby. Der har saaledes ofte været ret stærke Angreb af Meldug, Gulrust og Fodsyge, ligesom Hvedemyglarver ofte har forvoldet en Del Skade. Dette er antagelig en

af Aarsagerne til, at Abed, trods Beliggenheden i en god Hvedeegn, i de fleste Aar har haft noget mindre Afgrøder end de to andre Forsøgssteder.

1918. Før Saaningen i September Maaned er der tilført 200 kg Superfosfat pr. ha, og i Slutningen af Marts blev der givet 150 kg Svovlsur Ammoniak pr. ha.

Hveden blev saæet i fin og bekvem Jord den 25. September. I det milde og regnfulde Vejr i Oktober-November forløb Spiringen hurtigt, og Udviklingen blev jævn og god inden Vinteren. I den milde Vinter med Temperatur, der ikke gik mere end 8° C. under Frysepunktet, overvintrede alle Sorter godt, ligesom Vækstforholdene i Sommeren var gode. Gulrust fandtes i mindre Grad paa alle Sorter. Svaløf Ekstra Squarehead var dog saa angrebet, saa det maa antages at have paavirket Udbyttet. Ligeledes var Hveden svagt angrebet af Fodsyge, — en enkelt Sort, Svaløf Fylgia-Hvede, en Del mere end de øvrige.

1919. I September Maaned blev der gødet med 300 kg Superfosfat pr. ha, og i Slutningen af Marts blev der givet 200 kg Chilisalpeter. Da Nedbøren i September var meget rigelig, var Jorden ved Saaningen den 23. September noget fugtig, men dog fint muldet og ret bekvem. Spiringen forløb ret regelmæssigt, og inden Vinteren blev Plantebestanden passende tæt og god.

Skønt Temperaturen i en Periode i Februar var ret lav, led Hveden ingen Skade, da Jorden var dækket med et jævnt Lag Sne. Sommeren var ogsaa, med Undtagelse af en Tørkeperiode i Maj-Juni, gunstig for Hveden, og den var i sjælden Grad fri for Sygdomme.

1920. Hveden blev gødet med 300 kg Superfosfat i September og 150 kg Chilisalpeter pr. ha i April Maaned. Jorden var ved Saaningen, der foregik den 23. September, særdeles bekvem, saa Hveden spirede hurtigt og jævnt. Men da Efteraarsmaanederne blev meget kolde, var Hveden kun svagt udviklet, da Vinteren i Oktober-November indfandt sig. Alle Sorterne slap dog uskadt over Vinteren, og de usædvanlig gode Vækstbetingelser i Marts Maaned rettede tidligt paa den mangelfulde Efteraarsudvikling. Det regnfulde Foraar bragte dog atter Standsning, og da Hveden senere blev stærkt angrebet af Hvedemyg, blev Høstudbyttet meget utilfredsstillende. Sol-Hveden blev angrebet betydelig stærkere af Hvedemyggene end de øvrige Sorter, formodentlig paa Grund af denne Sorts tidlige Skridning. Den usædvanlig lave Kærneprocent tyder paa, at Angrebet har sat Udbyttet meget ned for denne Sort.

1921. Der blev gødet med 200 kg Superfosfat i September og 250 kg Chilisalpeter pr. ha i Marts. Saaningen foregik i finmuldet og bekvem Jord den 22. September. Spiringen og Efteraarsudviklingen blev god trods det meget tørre Efteraar. I den milde Vinter kom der ikke nogen egentlig Frostskade. Men efter et Par Døgns Frost i No-

vember blev det dog iagttaget, at enkelte Sorter fik meget visne Blade, nemlig de tre Svaløf-Sorter Panser-Hvede, Sol-Hvede og Ekstra Squarehead-Hvede, — de samme Sorter, der ellers har vist sig som de mest vinterfaste i den mest følsomme Periode Januar-Februar. Samtidig stod de øvrige Sorter friske og uskadede.

Der var dette Aar meget stærkt Angreb af Gulrust, der, som følgende Angrebskarakterer viser, angreb Sorterne i meget forskellig Grad (1 = svagt, 10 = stærkt Angreb):

Guldrustangreb	
(1—10)	
Tystofte Smaahvede II	2
Dronning Wihelmina II	1
Trifolium-Hvede	1
A. Holm 83/1908	3
Abed Dania-Hvede	1
Abed Nr. 610	1
Svaløf Fylgia-Hvede	4
Svaløf Panser-Hvede	1
Svaløf Sol-Hvede II	7
Svaløf Ekstra Squarehead III	9

1922. Der tilførtes før Saaningen i September Maaned 200 kg Superfosfat og 50 kg Kaligødning pr. ha og i April 220 kg Chilisalpeter pr. ha. Jorden var ved Saaningen den 26. September bekvem, og Spiringen foregik ensartet og godt. Men Hveden naaede ikke nogen kraftig Udvikling inden Vinteren, og den langvarige og haarde Frost i Februar skadede flere af Sorterne betydeligt. Naar Udbyttet selv af de Sorter, der kun havde lidt ubetydeligt af Frosten, Weibulls Standard-Hvede, Svaløf Panser-Hvede og Abed Nr. 92, blev meget ringe, skyldtes dette, at Jorden tøede meget sent op, saa Væksten begyndte sent i Foraaret, og der fulgte ondartede Angreb af Meldug og Fodsyge.

1923. Hveden blev gødet med 100 kg Superfosfat i September og 250 kg Chilisalpeter pr. ha fordelt i Marts og April Maaned. Saaningen blev paa Grund af det regnfulde Vejr sen, den 3. Oktober. Jorden var da noget vaad, men ellers ret bekvem. Spiringen var ikke ganske jævn. Trifolium spirede hurtigt og godt, men Squarehead Master spirede noget langsomt og svagt. Vinteren var mild, og Foraaret tidligt og varmt, saa Hveden overvintrede godt og kom tidligt i Vækst. Men der kom meget stærke Angreb af Blomsterfluelarver, der tyndede Bestanden meget, og navnlig gik det haardt ud over Squarehead Master. — Panser-Hveden blev en Del angrebet af Gulrust, medens de øvrige Sorter var helt fri. Disse Forhold i Forbindelse med den kolde og regnfulde Sommer bevirkede, at Udbyttet ikke blev stort.

Udbyttetallene for de enkelte Aar i Tabel 2 viser, at Smaahveden kun i 1918 har staaet med det højeste Udbytte,

Tabel 2. Forsøg med Hvedesorter.

Abed.

Sortens Navn	Kærne, hkg pr. ha				Kærne, hkg pr. ha			
	Halm, hkg pr. ha	Kærne i pCt. af hele Afgrøden	Forholdstal for Kærne		Halm, hkg pr. ha	Kærne i pCt. af hele Afgrøden	Forholdstal for Kærne	
	1918				1919			
Svaløf Panser-Hvede	40.3 ± 0.44	66.6	38	102	38.4 ± 0.68	60.1	39	97
Abed Dania-Hvede	38.7 ± 0.43	60.6	39	98	41.0 ± 0.50	63.5	39	103
Abed Nr. 610	39.2 ± 0.59	62.6	39	99	40.5 ± 0.73	63.4	39	102
Tystofte Smaahvede II	40.9 ± 0.69	66.7	38	103	39.7 ± 0.85	69.3	38	100
Abed Nr. 605	37.7 ± 0.59	61.7	38	95	40.6 ± 0.80	63.3	39	102
Dronning Wilhelmina II	38.7 ± 0.71	58.5	40	98	38.9 ± 0.90	64.1	38	98
Svaløf Sol-Hvede II	39.5 ± 0.54	66.5	37	100	39.6 ± 0.40	61.5	39	100
Svaløf Fylgia-Hvede	39.4 ± 0.61	63.7	38	99	40.0 ± 0.53	62.3	39	101
Svaløf Ekstra Squarehead III.	38.0 ± 0.05	59.7	39	96	37.6 ± 0.53	60.9	38	95
A. Holm 83/1908	35.6 ± 0.46	60.8	37	90	37.8 ± 0.38	67.6	36	95
	1920				1921			
Trifolium-Hvede	28.9 ± 0.53	63.9	31	103	37.3 ± 0.43	62.1	39	102
Svaløf Panser-Hvede	27.5 ± 0.40	61.1	31	99	38.1 ± 0.50	65.1	37	104
Abed Dania-Hvede	29.0 ± 0.55	62.4	31	104	38.0 ± 0.53	65.1	37	104
Abed Nr. 610	28.4 ± 0.38	59.9	33	102	36.9 ± 0.63	67.6	36	101
Tystofte Smaahvede II	26.5 ± 0.53	62.3	30	95	35.4 ± 0.58	66.7	36	96
Dronning Wilhelmina II	28.0 ± 0.30	60.5	32	100	35.1 ± 0.55	61.6	37	96
Svaløf Sol-Hvede II	23.4 ± 0.40	63.1	27	84	35.9 ± 0.60	67.8	36	98
Svaløf Fylgia-Hvede	28.3 ± 0.38	62.3	31	101	35.8 ± 0.38	64.0	37	98
Svaløf Ekstra Squarehead III.	24.2 ± 0.45	59.4	29	87	32.6 ± 0.65	60.9	36	89
A. Holm 83/1908	24.7 ± 0.35	61.2	29	89	32.9 ± 0.53	63.5	35	90
	1922				1923			
Weibulls Standard-Hvede	27.5 ± 0.60	46.7	38	127	34.5 ± 0.35	64.8	35	102
Trifolium-Hvede	20.8 ± 0.53	33.6	39	96	36.5 ± 0.45	62.6	37	108
Svaløf Panser-Hvede II	28.1 ± 0.80	48.0	38	130	34.5 ± 0.55	64.9	35	102
Abed Dania-Hvede	22.0 ± 0.40	40.8	39	102	35.8 ± 0.35	62.7	36	106
Abed Nr. 92	20.9 ± 0.60	36.0	38	97	34.7 ± 0.50	61.8	36	102
Abed Nr. 610	21.1 ± 0.48	35.5	38	98	33.2 ± 0.48	62.0	35	98
Tystofte Smaahvede II	20.2 ± 0.83	35.7	37	94	33.6 ± 0.43	65.3	34	99
Dronning Wilhelmina II	16.5 ± 0.83	31.4	36	76	32.3 ± 0.45	60.7	35	95
Squarehead Master	13.7 ± 0.85	26.0	35	63	25.8 ± 0.53	51.9	33	76

i de følgende Aar har Abed Dania-Hvede gennemgaaende staaet højest. Trifolium-Hvede, der har været i Forsøgene fra 1920, har staaet omtrent som Dania-Hveden, men da den ikke er tilstrækkelig vinterfast, har den ikke kunnet klare sig med Dania-Hveden i 1922. Svaløf Panser-Hvede har staaet med

noget svingende Udbytte, idet den i 1918 og 1919 har givet noget mindre end Smaahveden, hvorimod den i 1920 og særlig i 1921 gaar en Del over denne. I 1922 har Panser-Hvede II og Standard-Hveden vist sig de øvrige Sorter overlegne i Vinterfasthed og har derfor overgaaet disse meget betydeligt i Udbytte.

Forsøg ved Lyngby.

Lyngby Forsøgsstation har højtliggende, let lermuldet Jord, der er i god Gødningskraft, saa den trods noget ringere Bonitet end Tystofte og Abed Jorderne gennemgaaende har givet store og gode Hvedeafgrøder.

Hveden er 1918, 1919 og 1920 saaet i Helbrak, 1921 efter Gul Sennep og 1922 og 1923 efter Kartofler. Den er alle Aar undtagen 1923 bredsaaet paa 25 m² Parceller, og der er benyttet 8 à 10 Fællesparceller. Saamængden har været 200 kg pr. ha. 1923 er Hveden radsaaet paa 5 Fællesparceller à 45 m².

1918. Der blev gødet med 300 kg Superfosfat og 100 kg Kaligødning før Saaningen og med 400 kg Chilialpeter pr. ha den 25. Marts. Saaningen foregik i bekvem Jord den 17. September. Spiringen og Væksten var begunstiget af fugtigt og mildt Efteraarsvejr, saa der blev en tæt og god Bestand før Vinteren. Vinterskade iagttoges ikke.

Sidst i April Maaned blev Hveden stærkt angrebet af Meldug, saa Væksten trykkedes meget, og Hveden stod daarligt hele Maj Maaned.

1919. Hveden blev gødet med 250 kg Superfosfat og 250 kg Kaligødning umiddelbart før Saaningen og 400 kg Chilialpeter den 4. April. Jorden var ved Saaningen den 24. September trods det regnfulde Vejr bekvem, saa Spiringen og Efteraarsvæksten foregik tilfredsstillende. Den milde Vinter gav ingen Frostskade paa Hveden, og trods et sildigt Foraar og en tør Forsommer blev Høstudbyttet derfor godt.

1920. Der blev tilført 400 kg Superfosfat og 400 kg Kaligødning den 17. September og 400 kg Norgesalpeter pr. ha den 5. Marts. Hveden saaedes den 22. September i bekvem Jord og spirede godt og regelmæssigt, men Udviklingen foregik langsomt i den tørre og kolde Oktober. Da Vinteren blev meget mild, stod Hveden dog kraftig, da Foraaret meget tidligt indfandt sig, og efter at Kvælstofgødningen var tilført, blev den hurtigt for tæt. I den fugtige og solskinsfattige Sommer gik alle Hvedesorterne derfor meget tidligt og stærkt i Leje, saa Kærnen udvikledes ufuldstændig, og Udbyttet blev lavt.

1921. Hveden blev saaet den 21. September i bekvem Jord, der før Saaningen var tilført 400 kg Superfosfat og 400 kg 20 pCt.'s Kali-

Tabel 3. Forsøg med Hvedesorter.

Lyngby.

Sortens Navn	1918				1919			
	Kærne, hkg pr. ha.	Halm, hkg pr. ha	Kærne i pCt. af hele Afgrøden	Forholdstal for Kærne	Kærne, hkg pr. ha	Halm, hkg pr. ha	Kærne i pCt. af hele Afgrøden	Forholdstal for Kærne
Trifolium-Hvede	—	—	—	—	47.8 ± 0.84	64.1	43	104
Svaløf Panser-Hvede	42.0 ± 0.48	68.4	38	109	46.6 ± 0.68	68.7	40	102
Abed Dania-Hvede.....	38.1 ± 0.56	66.3	36	99	48.2 ± 0.96	65.2	43	105
Abed Nr. 610	40.3 ± 0.72	66.2	38	105	49.2 ± 0.60	68.2	42	107
Tystofte Smaahvede II	36.6 ± 0.32	61.8	37	95	42.5 ± 0.52	63.9	40	93
Abed Nr. 605	36.2 ± 0.52	65.8	35	94	48.1 ± 0.92	68.1	41	105
Dronning Wilhelmina II.....	35.0 ± 0.52	58.3	37	91	43.2 ± 0.40	63.3	41	94
Svaløf Sol-Hvede II.....	39.4 ± 0.36	66.1	37	103	45.3 ± 0.24	65.6	41	99
Svaløf Fylgia-Hvede	37.6 ± 0.60	64.5	37	98	44.4 ± 0.64	69.2	40	97
Svaløf Ekstra Squarehead III.	40.4 ± 0.40	66.0	38	105	44.2 ± 0.80	67.6	39	96
A. Holm 83/1908	38.6 ± 0.56	67.7	36	101	46.4 ± 0.56	70.9	40	101
	1920				1921			
Trifolium-Hvede	38.4 ± 1.00	88.7	30	104	44.8 ± 0.32	58.5	44	111
Svaløf Panser-Hvede	33.9 ± 0.88	90.7	27	92	41.2 ± 0.36	60.9	40	102
Abed Dania-Hvede.....	36.6 ± 0.80	89.6	25	99	41.2 ± 0.44	61.2	40	102
Abed Nr. 610	39.8 ± 1.16	87.7	31	108	39.5 ± 0.40	58.7	40	98
Tystofte Smaahvede II	35.1 ± 0.72	86.8	29	95	39.4 ± 0.28	59.0	40	98
Abed Nr. 605	34.1 ± 0.68	90.2	27	92	39.4 ± 0.36	58.7	40	98
Dronning Wilhelmina II	39.3 ± 0.88	89.7	30	107	40.1 ± 0.24	59.0	41	100
Svaløf Sol-Hvede II.....	36.4 ± 0.64	87.8	25	99	40.0 ± 0.36	58.3	41	99
Svaløf Fylgia-Hvede.....	37.0 ± 0.80	88.7	29	100	39.3 ± 0.44	59.2	40	98
Svaløf Ekstra Squarehead III.	38.0 ± 0.80	90.5	25	103	40.1 ± 0.28	62.0	40	100
A. Holm 83/1908	31.6 ± 0.32	87.4	27	86	39.2 ± 0.28	63.0	38	97
	1922				1923			
Weibulls Standard-Hvede....	41.8 ± 0.72	55.1	43	111	54.3 ± 0.69	76.2	41	103
Trifolium-Hvede	39.6 ± 0.64	50.3	44	105	53.6 ± 0.56	76.8	41	101
Svaløf Panser-Hvede II	40.2 ± 0.60	55.1	42	107	52.4 ± 0.36	80.3	39	99
Abed Dania-Hvede.....	39.6 ± 0.44	53.2	43	105	59.7 ± 1.07	78.3	43	113
Abed Nr. 92	37.4 ± 0.60	49.9	43	99	49.8 ± 0.44	75.3	40	94
Abed Nr. 610	35.3 ± 0.68	49.3	43	94	50.8 ± 0.42	71.0	42	96
Tystofte Smaahvede II	38.4 ± 0.52	51.1	43	102	50.4 ± 0.89	82.0	38	95
Dronning Wilhelmina II	35.1 ± 0.76	46.5	43	93	51.2 ± 0.60	77.8	40	97
Squarehead Master	28.5 ± 0.80	41.4	41	76	44.7 ± 1.20	68.6	39	84

gødning pr. ha. Den 17. Marts blev der givet 400 kg Norgesalpeter pr. ha. Hveden spirede hurtigt og udviklede sig godt trods Frostperioden i Oktober. I den milde Vinter fortsattes Væksten længe og kom atter tidligt i Gang i Foraaret. En Tørkeperiode i Forsommeren bragte vel nogen Standsning, men der naaedes dog et godt Udbytte.

1922. Hvedeu blev gødet med 300 kg Superfosfat og 200 kg Kaligødning den 26. September, 200 kg Chilisalpeter den 23. Marts og 100 kg Norgesalpeter den 26. April. Spiringen forløb normalt, og Hveden voksede ret godt til i Efteraaret. I den lange Frostperiode i Januar—Februar tyndedes Bestanden en Del i nogle af Sorterne. Men da Forsøgsarealet laa godt i Læ for de i Frostperioden fremherskende østlige Vinde, blev Frostska den dog ikke saa slem som ved Tystofte og Abed.

1923. Der gødedes før Saaningen med 300 kg Superfosfat, 200 kg Kaligødning og 100 kg Svovlsur Ammoniak pr. ha og i Februar med 400 kg Norgesalpeter pr. ha. Hveden blev saaet sent, den 3. Oktober, i lidt fugtig og knoldet Jord, men den spirede dog godt og udviklede sig udmærket i det milde Vejr i November—Januar. Frostperioden i Februar skadede ikke, og det tidlige Foraar bragte Hveden tidligt i Vækst, og denne fortsatte jævnt Sommeren igennem, saa Udbyttet blev stort.

Som det fremgaar af Tabel 3, afviger Forsøgsresultaterne fra Lyngby for enkelte Sorter en Del fra Resultaterne fra Tystofte og Abed. Tystofte Smaahvede har saaledes givet et forholdsvis lavt Udbytte, medens Abed Dania-Hvede staar forholdsvis bedre end ved de to andre Stationer, og navnlig i 1923 har den givet et stort Udbytte. Trifolium-Hvede har gennemgaaende givet lidt højere Udbytte end Dania-Hveden, men 1923 har den ikke kunnet klare sig. Da Vinterskaden ved Lyngby paa Grund af de gode Læforhold har været ret ringe i 1922, har Trifolium-Hvede i dette Aar givet samme Udbytte som Dania-Hveden og omtrent lige saa meget som Panser-Hvede II, der saaledes ikke i videre Udstrækning har haft Lejlighed til at dokumentere sin Vinterfasthed her. Panser-Hveden har de øvrige Aar med Undtagelse af 1920 staaet forholdsvis bedre her end ved Tystofte og Abed. Standard-Hveden har de to Aar, den har deltaget i Forsøgene, givet noget højere Udbytte end Panser-Hveden. De fire Sorter, der 1918—1921 staar nederst i Tabellen, har givet forholdsvis større Udbytte her end ved de to andre Stationer, og især Svaløf Ekstra Squarehead III kommer et Par Aar meget højt i Udbytte. Men disse Sorters Udbytte har dog varieret saa stærkt, saa de ikke har særlig Interesse.

Oversigt over Forsøgsresultaterne.

Kærneudbyttet.

I Tabel 4 er de i Forsøgene deltagende Hvedesorter stillede op efter Gennemsnitsudbyttet for alle tre Forsøgssteder. De Sorter, der ikke har deltaget i Forsøgene alle 6 Aar, er for at

faa en samlet Oversigt over Sorterne beregnet i Forhold til de, der har deltaget alle Aar, nemlig: Svaløf Panser-Hvede, Abed Dania-Hvede, Abed Nr. 610, Tystofte Smaahvede II og Dronning Wilhelmina II.

Tabel 4. Kærneudbytte, hkg pr. ha.
Gennemsnit 1918—1923.

Alle Stationer.

Sort	Tystofte	Abed	Lyngby	Gennem- snit	Forholdstal for Gennemsnit
Weibulls Standard-Hvede ...	43.4 ± 1.86	34.2 ± 1.28	44.5 ± 1.06	40.7 ± 0.85	100
Trifolium-Hvede	42.6 ± 0.94	34.1 ± 0.70	44.1 ± 0.64	40.4 ± 0.42	99
Svaløf Panser-Hvede I og II..	42.7 ± 1.60	34.5 ± 1.25	42.7 ± 1.05	40.1 ± 0.71	99
Abed Dania-Hvede	41.5 ± 0.68	34.1 ± 0.45	43.9 ± 1.20	39.9 ± 0.50	98
Abed Nr. 92.....	43.2 ± 0.70	33.3 ± 0.75	40.3 ± 1.40	39.0 ± 0.79	96
Abed Nr. 610.....	39.8 ± 1.18	33.2 ± 0.28	42.5 ± 1.16	38.5 ± 0.58	95
Tystofte Smaahvede II.....	41.7 ± 0.53	32.7 ± 0.49	40.4 ± 0.64	38.4 ± 0.37	94
Abed Nr. 605.....	40.3 ± 1.04	32.7 ± 1.40	41.1 ± 1.11	38.1 ± 0.59	94
Dronning Wilhelmina II....	40.9 ± 1.48	31.6 ± 0.82	40.7 ± 0.98	37.8 ± 0.64	93
Svaløf Sol-Hvede II	39.4 ± 0.32	31.8 ± 1.05	41.9 ± 0.37	37.8 ± 0.36	93
Svaløf Fylgia-Hvede	38.5 ± 0.57	33.1 ± 0.30	41.2 ± 0.33	37.7 ± 0.37	93
Svaløf Ekstra Squarehead III	36.5 ± 0.81	30.3 ± 0.61	42.3 ± 0.81	36.5 ± 0.73	90
Hvede fra A. Holm 83/1908.	35.4 ± 1.93	30.0 ± 0.47	40.6 ± 1.34	35.5 ± 0.92	87
Squarehead Master-Hvede ..	33.3 ± 9.40	25.2 ± 0.10	33.3 ± 0.50	30.7 ± 2.44	75

I Tabellen er angivet Middelfejl paa saavel Gennemsnitsudbyttet for de enkelte Stationer som paa Gennemsnittet for alle Stationer. Middelfejlen er beregnet efter den af R. K. Kristensen angivne Fremgangsmaade¹⁾.

Højest i Udbytte kommer Weibulls Standard-Hvede. Denne Sort har hævdet Pladsen som Nummer 1 ved Tystofte og Lyngby, medens den ved Abed er Nummer 2. Da Standard-Hveden kun har været i Forsøg 1922 og 1923, er den naturligvis ikke prøvet saa grundigt, saa man med Sikkerhed kan fremhæve den som den bedste af de prøvede Sorter. Forskellen paa de 4 øverste Sorter i Tabellen er jo kun ringe, og naar Standard-Hveden kommer højere end Sorter som Trifolium-Hvede og Abed Dania-Hvede, skyldes det, at den i 1922 viste sig meget vinterfast og gav højere Udbytte end disse og de

¹⁾ Se R. K. Kristensen: »Nøjagtigheden ved Varietets- og Stamme-forsøg med Roer....«, Tidsskrift for Planteavl, 28. Bind, Side 95, og »Bestemmelse af Middelfejlen ved Kombinationer af ensidige og tilfældige Afgivelser«, Tidsskrift for Planteavl, 28. Bind, Side 119.

øvrige Sorter. I 1923 stod den i Gennemsnit af alle Forsøg godt 6 pCt. under Dania-Hvede og 5 pCt. under Trifolium-Hvede.

Trifolium-Hvede har i Gennemsnit givet 0.3 hkg mindre end Standard-Hveden. I Aarene med gunstige Overvintringsforhold har Trifolium-Hveden gennemgaaende været den yderigste af Sorterne. Men i den haarde Vinter 1922 blev den tyndet stærkt ved Tystofte og Abed, hvorved Gennemsnitsudbyttet kommer under Standard-Hvedens.

Svaløf Panser-Hvede har givet 0.6 hkg mindre end Standard-Hveden. Tallene for Panser-Hveden fremkommer som Gennemsnit for Panser-Hvede I, der deltog i Forsøgene 1918—1921, og Panser-Hvede II, der er fremkommet ved Udvalg i I, og som i Forsøgene gik ind i Stedet for den oprindelige Sort i 1922 og 1923. Panser-Hveden har i omtrent alle Forsøg med Undtagelse af 1922 staaet lavere end Trifolium-Hvede, men dens Haardførhed og derfor meget højere Udbytte i 1922 sætter Gennemsnitsudbyttet af de to Sorter omtrent lige højt.

Abed Dania-Hvede staaer som Nr. 4. Dens Udbytte har svinget en Del fra Aar til Aar, men gennemgaaende har det ligget saa højt, saa Sorten trods en Del ringere Haardførhed end Standard-Hveden og Panser-Hveden og paa Grund af større Vinterfasthed end Trifolium-Hveden naar omtrent samme Gennemsnitsudbytte som disse tre Sorter.

De to Abed-Sorter Nr. 92 og Nr. 610 følger efter i Rækken med ca. 2 hkg lavere Udbytte end Standard-Hveden. Nr. 92 har i de to Aar, den har været i Forsøg, givet et meget varierende Udbytte, og Nr. 610, der enkelte Aar har givet et stort Udbytte, har i 1922 vist sig utilstrækkelig vinterfast.

Tystofte Smaahvede II, der i tidligere Forsøg har staaet som den yderigste Sort, er i disse Forsøg kommet ind som Nr. 7 i Gennemsnitsudbytte, 2.3 hkg lavere end Standard-Hveden. Smaahvedens Gennemsnitsudbytte er stærkt paavirket af, at Sorten svigtede i 1922 efter den strænge Vinter. Men i øvrigt har Smaahveden kun i 1918 og til Dels i 1919 været paa Højde med de nye Sorter i Udbytte. Daarligst har den staaet ved Lyngby og bedst ved Tystofte. Smaahveden var ved Tystofte Nr. 5, ved Abed Nr. 8 og ved Lyngby Nr. 12 i Rækken. Aarsagen til det særlig lave Udbytte ved Lyngby lader sig ikke paavise. Man skulde efter tidligere Erfaringer have ventet, at Smaahveden skulde have klaret sig forholdsvis godt paa den

af Naturen mindre gode Hvedejord ved Lyngby — og vel ogsaa ved Abed, hvor Hvedeudbyttet helt igennem har været lavt. Men den Antagelse, at Smaahveden skulde være særlig nøjsom, synes ikke at bekræftes i disse Forsøg.

Dronning Wilhelmina II har i disse ligesom i tidligere Forsøg staaet Tystofte Smaahvede nær i Udbytte, og den har ogsaa ligesom tidligere vist sig meget følsom i en haard Vinter.

Abed Nr. 605 har ligesom de tre Svaløf-Sorter, Sol-Hvede II, Fylgia-Hvede og Ekstra Squarehead III, samt Hveden fra A. Holm Nr. 83/1908 og den engelske Sort Squarehead Master givet for lidt til at kunne komme i Betragtning til Dyrkning her i Landet. Squarehead Master-Hveden har vel i 1923 ved Tystofte vist at kunne give et Udbytte, der kommer paa Højde med de bedste Sorters, men den taaler absolut ikke vor Vintertemperatur.

Halmudbyttet.

Forskellen i Sorternes Halmudbytte, der er anført i Tabel 5, synes at være mindre end i Kærneudbyttet. Naar Standard-Hveden og Panser-Hveden staa saa meget over de øvrige Sorter i Halmudbytte, skyldes dette for en Del den bedre Overvintring og derfor tættere Plantebestand i 1922, medens samtidig de mindre haardføre Sorter har faaet sat det gennem-

Tabel 5. Halmudbytte i hkg pr. ha.
Gennemsnit 1918—1923.

Alle Stationer.

Sort	Tys- tofte	Abed	Lyngby	Gennem- snit	Forholdstal for Gennemsnit
Weibulls Standard-Hvede	72.1	60.9	68.7	67.2	100
Trifolium-Hvede	65.6	57.7	66.9	63.1	94
Svaløf Panser-Hvede	71.6	61.6	70.7	68.0	101
Abed Dania-Hvede	66.4	59.2	69.0	64.9	97
Abed Nr. 92	68.3	57.5	66.0	64.0	95
Abed Nr. 610	63.8	58.5	66.9	63.1	94
Tystofte Smaahvede II	68.1	61.0	67.4	65.5	97
Abed Nr. 60	67.2	58.3	68.9	64.8	96
Dronning Wilhelmina II	65.7	56.1	65.8	62.5	93
Svaløf Sol-Hvede II	68.6	60.4	67.7	65.6	98
Svaløf Fylgia-Hvede	68.3	58.8	68.6	65.3	97
Svaløf Ekstra Squarehead III Hvede fra A. Holm 83/1908	65.9	55.9	69.7	63.9	95
Squarehead Master-Hvede	67.7	59.0	70.5	65.7	98
	60.7	47.6	58.4	55.6	83

snitlige Halmudbytte noget ned. Tystofte Smaahvede hører under normale Overvintringsforhold til de halmrigeste Sorter og har givet omtrent samme Halmudbytte som Panser-Hveden. Trifolium-Hvede er ligesom Dronning Wilhelmina ret kortstraaet og giver et lille Halmudbytte. Dania-Hveden staar med Hensyn til Halmudbytte midt imellem Panser-Hveden og Trifolium. Halmudbyttet for de enkelte Sorter har ligget nogenlunde ens ved de tre Stationer.

Sorternes Vinterfasthed.

For Hvedesorternes Dyrkningsværdi er deres større eller mindre Modtagelighed for Frostskade af afgørende Betydning. Men Vurderingen af Sorternes Modstandsevne mod Vinterskade, deres Vinterfasthed, er i Dyrkningsforsøget afhængig af, at der i Forsøgsperioden indtræffer en Vinter med tilstrækkelig haard Frost til at sætte Sorterne paa en afgørende Prøve i denne Henseende. I de Aar, hvori de her omhandlede Forsøg er udførte, har kun Vinteren 1921—1922 haft en saa lang og haard Frostperiode, saa en Del af Hvedesorterne har lidt kendelig Skade. Men selv i den enkelte Vinter vil Frostskaden altid være afhængig af adskillige lokale Forhold, hvoraf Snelæg i Frostperioden, Læforholdene, Afgrødens Udvikling fra Efteraaret særlig spiller en Rolle. De mindre vinterfaste Sorter vil derfor ofte klare sig vidt forskelligt i en haard Vinter selv inden for et ret begrænset Omraade, og det vil undertiden falde vanskeligt for Praksis at anerkende Iagttagelser fra andre Lokalteter eller fra Forsøg vedrørende Sorternes Egenskaber i denne Henseende som generelle.

I de i Tabel 6 anførte Iagttagelser vedrørende Vinterskade paa Hvedesorterne i Vinteren 1921—1922 og Udbyttetallene for dette Aar ses det ogsaa, at alle de danske Sorter og den engelske Sort har lidt meget betydelig Skade ved Tystofte og Abed, medens ved Lyngby kun de mest kælne Sorter er skadet kendelig af Frost. Aarsagen hertil er, at Forsøgsarealet ved Lyngby har ligget udmærket i Læ for østlige Vinde, der var fremherskende i Frostperioden, og at Hveden desuden var groet godt til før Vinteren, medens Forsøgsarealet ved Tystofte laa mere udsat for Blæsten, og der var kun ganske lidt Sne. Ved Abed var Hveden temmelig svag fra Efteraaret, og heller ikke der faldt der Sne, der kunde beskytte mod Frost.

Tabel 6. Oversigt over Vinterskade paa Hvedesorterne 1922.

Sort	Vinterskade, bedømt i Foraaret 1 = helt ødelagt, 10 = uskadt			Udbytte i hkg Kærne pr. ha		
	Tys- tofte	Abed	Lyngby	Tys- tofte	Abed	Lyngby
Weibulls Standard Hvede....	10.0	7.2	9.7	43.6	27.5	41.8
Trifolium-Hvede	3.6	4.4	8.4	33.6	20.8	39.6
Svaløf Panser-Hvede II.....	9.0	6.2	9.5	42.0	28.1	40.2
Abed Dania-Hvede.....	7.2	5.4	8.8	36.9	22.0	39.6
Abed Nr. 92.....	7.6	6.4	8.4	36.8	20.9	37.4
Abed Nr. 619.....	3.6	4.4	8.1	30.4	21.1	35.3
Tystofte Smaahvede II.....	7.7	5.2	8.5	34.3	20.2	38.4
Dronning Wilhelmina II.....	3.6	4.2	7.3	27.6	16.5	35.1
Squarehead Master-Hvede....	1.0	2.2	5.9	16.8	13.7	28.5

Vinterskaden er blevet bedømt, efter at Jorden var optøet, og der er anvendt en Skala fra 1 til 10, hvor 1 angiver, at Planterne paa det paagældende Tidspunkt var tilsyneladende livløse, og 10 angiver, at Sorten var tilsyneladende uskadt. En saadan Bedømmelse og Skalaens Anvendelse er naturligvis udelukkende afhængig af Skønnet, og det vil da ogsaa af Tabellen ses, at ved Tystofte er Skalaen benyttet helt til Ydergrænserne, medens Tallene ved Abed kredser om Skalaens Midte, skønt Vinterskaden efter Udbyttetallene at dømme har været omtrent ens disse to Steder.

I Hovedsagen stemmer Bedømmelsen af Vinterskaden ved de tre Stationer dog overens og angiver følgende Rækkefølge for Sorternes Haardførhed:

1. Weibulls Standard-Hvede.
2. Svaløf Panser-Hvede II.
3. Abed Nr. 92.
4. Abed Dania-Hvede.
5. Tystofte Smaahvede II.
6. Trifolium-Hvede.
7. Abed Nr. 610.
8. Dronning Wilhelmina II.
9. Squarehead Master Hvede.

Udbyttetallene i Tabel 6 viser, at denne Klassifikation af Sorterne efter Vinterens Ophør er faldet nogenlunde sammen med det Udtryk, som Vinterskaden giver sig i Kærneudbyttet.

Men det vil dog ses, at *Trifolium*-Hvede, hvis Haardførheden skulde angives efter Høstudbyttet dette Aar, vilde synes mere vinterfast, end den i Virkeligheden er, idet denne Sort har en betydelig Evne til ved kraftig Buskning at rette paa en stærk Uddynding af Plantebestanden, naar Forholdene er gunstige i Foraaret, og Frosten ikke har skadet alt for slemt. Abed Dania-Hvede synes at have lignende Egenskaber, idet den efter Bedømmelsen omtrent har staaet som Tystofte Smaahvede, men i Høstudbyttet kommer en Del over denne Sort.

Da den her anførte Klassifikation jo kun hviler paa Iagttagelser efter en enkelt haard Vinter, skal det nævnes, at den falder ganske sammen med den, der er foretaget efter Vinteren 1923—24, og den maa derfor anses for at sætte Sorterne paa deres rette Plads med Hensyn til Vinterfasthed.

Sorternes Straastivhed.

Efterhaanden som Jorderne er tiltagne i Kultur, og man er kommet ind paa stærkere Gødskning af Hveden, samtidig med at Anvendelsen af Høstmaskiner er blevet almindelig, er Sorternes Straastivhed, deres Tilbøjelighed til at gaa i Leje, blevet af stadig større Betydning for Sorternes praktiske Anvendelighed.

I Forsøgene er der, naar Lejlighed har været givet, blevet foretaget en Bedømmelse af Hvedesorternes Lejetilbøjelighed, idet der ved Bedømmelsen har været benyttet en Skala fra 1 til 10, hvor 1 betyder helt staaende og 10 helt liggende. Ved Tystofte er denne Bedømmelse foretaget alle 6 Aar og ved Lyngby i 4 Aar. Følgende Gennemsnitstal fra disse Bedømmelser giver en Antydning af Forholdet mellem Sorternes Lejetilbøjelighed:

Weibulls Standard-Hvede	4.2
<i>Trifolium</i> -Hvede	4.0
Svaløf Panser-Hvede	3.8
Abed Dania-Hvede	5.1
Abed Nr. 92	5.0
Abed Nr. 610	5.0
Tystofte Smaahvede II	5.6
Abed Nr. 605	5.7
Dronning Wilhelmina II	4.8
Svaløf Sol-Hvede II	5.3
Svaløf Fylgia-Hvede	4.8

Svaløf Ekstra Squarehead III	3.8
A. Holm 83/1908	4.0
Squarehead Master-Hvede	5.6

Som de anførte Tal viser, er Svaløf Panser-Hvede en af de mest stivstraaede Sorter. Trifolium-Hveden og Standard-Hveden har dog i Reglen holdt sig omtrent lige saa godt staaende som Panser-Hveden. Lidt mere blødstraaede har Abed-Sorterne været, og blandt de Sorter, der har vist størst Tilbøjelighed til at gaa i Leje, staar Tystofte Smaahvede.

Rumvægt og Kornvægt.

I Tabel 7 er opført Hvedesorternes gennemsnitlige Hektolitervægt og Kornvægt paa de enkelte Forsøgssteder. Der er i Hovedsagen god Overensstemmelse mellem Tallene, idet Tystofte Smaahvede og Weibulls Standard-Hvede har den højeste Hektolitervægt, gennemsnitlig ca. 77 kg, derefter følger de fleste af de andre Sorter med ca. 76 kg, Trifolium-Hvede og Svaløf Panser-Hvede med ca. 75 kg og lavest Svaløf Ekstra Squarehead med ca. 73 kg pr. hl. — Smaahveden har altsaa ligesom i tidligere Forsøg været af god Kvalitet, og Standard-Hveden har staaet paa Højde med den, medens Trifolium-Hveden og Panser-Hveden lader lidt tilbage at ønske i denne Henseende.

Tabel 7. Hvedesorternes Rumvægt og Kornvægt.
Gennemsnit 1918—1923.

Sort	Vægt i kg pr. hl				Vægt i mg pr. Korn			
	Tys- tofte	Abed	Lyng- by	Gns.	Tys- tofte	Abed	Lyng- by	Gns.
Weibulls Standard-Hvede .	77.1	77.3	76.5	77.0	45.7	43.9	45.2	44.9
Trifolium-Hvede	74.4	75.9	76.0	75.4	43.1	41.5	40.5	41.7
Svaløf Panser-Hvede	74.7	75.7	74.4	74.9	47.6	43.6	47.4	46.2
Abed Dania-Hvede	75.2	76.7	75.3	75.7	43.3	40.8	42.0	42.0
Abed Nr. 92	75.8	77.1	76.9	76.6	44.4	42.4	43.1	43.3
Abed Nr. 610	75.8	77.5	76.0	76.4	44.3	42.2	43.5	43.3
Tystofte Smaahvede II....	75.9	77.7	76.5	76.7	40.1	36.6	38.8	38.5
Abed Nr. 605	74.6	76.5	74.9	75.3	45.0	43.1	43.3	43.8
Dronning Wilhelmina II..	74.7	76.3	75.5	75.5	44.0	41.3	41.4	42.2
Svaløf Sol Hvede II.....	75.1	76.8	74.5	75.5	50.1	48.9	49.5	49.5
Svaløf Fylgia-Hvede	74.9	76.4	76.4	75.9	46.0	43.9	45.2	45.0
Svaløf Ekstra Squarehead III	71.8	75.1	73.1	73.3	49.5	51.0	49.6	50.0
Hvede fra A. Holm 83/1908	75.1	77.2	74.6	75.8	41.6	41.1	42.3	41.7
Squarehead Master-Hvede .	75.3	74.8	75.5	75.2	43.2	44.4	45.7	44.4

Med Hensyn til Kornvægt hævder Svaløf-Sorterne en absolut første Plads, idet de alle er meget storkornede. Ekstra Squarehead III vejer saaledes 50.0 og Panser-Hveden 46.2 mg pr. Korn, medens Tystofte Smaahvede, der er den mest smaakornede af de prøvede Sorter, kun har en Kornvægt paa 38.5 mg. Standard-Hveden kommer ret nær Panser-Hveden, og Abed-Sorterne, Trifolium og Wilhelmina-Hveden staar omtrent midt mellem Panser-Hveden og Smaahveden i Kornstørrelse.

Sorternes Kvælstofindhold.

I de 4 sidste Forsøgsaar, 1920—1923, er der blevet foretaget Undersøgelser over Kvælstofindholdet i Hvedesorterne fra Forsøgene ved Tystofte og Lyngby. Gennemsnitsresultatet af disse Undersøgelser er meddelt i Tabel 8, der angiver Kvælstofindholdet i pCt. af Tørstoffet og Indholdet af beregnet Æggehvide ($N \times 6.25$).

Tabel 8. Hvedesorternes Kvælstofindhold og beregnet Æggehvide i Tørstoffet.
Gennemsnit 1920—1923. *Tystofte og Lyngby.*

Sort	pCt. Kvælstof i Tørstoffet			Beregnet Æggehvide, pCt.
	Tystofte	Lyngby	Gennemsnit	
Weibulls Standard-Hvede ..	2.103	2.079	2.091	13.07
Trifolium-Hvede	2.031	1.996	2.014	12.59
Svaløf Panser-Hvede.....	1.993	1.953	1.973	12.33
Abed Dania-Hvede	2.063	2.008	2.036	12.73
Abed Nr. 92	2.106	2.049	2.077	12.98
Abed Nr. 610	2.102	2.042	2.072	12.95
Tystofte Smaahvede II....	2.114	2.000	2.057	12.86
Abed Nr. 605	2.095	2.035	2.065	12.91
Dronning Wilhelmina II....	2.143	1.998	2.071	12.94
Svaløf Sol-Hvede II.....	2.189	2.112	2.151	13.44
Svaløf Fylgia-Hvede	2.152	1.868	2.010	12.56
Svaløf Ekstra Squarehead III	2.067	2.107	2.087	13.04
A. Holm 83/1908	2.254	2.166	2.210	13.81
Squarehead Master-Hvede..	2.290	2.246	2.268	14.18

Den engelske Squarehead Master-Hvede har det højeste Kvælstofindhold og svarer i denne Henseende ret nøje til de engelske Sorter i 127. Beretning¹⁾. Hveden fra A. Holm har

¹⁾ Tidsskrift for Planteavl, 25. Bind, Side 240.

ogsaa haft et højt Kvælstofindhold, medens Hovedparten af de øvrige Sorter ikke afviger stærkt fra hinanden. Lavest i Kvælstofindhold kommer Svaløf Panser-Hvede og Trifolium-Hvede.

Oversigt over de enkelte Hvedesorter.

Weibulls Standard-Hvede stammer fra Weibullsholm i Sverige, hvor den er fremkommet ved Krydsning mellem Iduna-Hvede og Tystofte Smaahvede. Standard-Hveden har middellangt, ret stivt Straa, og ret langt, lidt aabent og tilspidset Aks med udspærrede, ofte 4-kornede Smaaaks. Kornfarven er rød, og Kærnen er ret stor med en høj Rumvægt. Standard-Hveden har vist sig meget vinterfast, den er middeltidlig og meget yderig.

Sorten er først kommet i Handelen 1921 og har derfor kun været prøvet i de to sidste Aars Forsøg, hvor den gennemgaende har staaet højest i Udbytte.

Trifolium-Hvede er tiltrukket af Forsøgsleder *Knud Larsen*, Amagergaard, ved Udvalg af enkelte overvintrede Planter af *Wilhelmina-Hvede* efter Vinteren 1911—1912. Sorten har ret kort og stivt Straa, lidt over middellange, lidt aabne og tilspidsede Aks med middelstore, hvide Kærner, dog forekommer nogle faa røde Kærner. Den er middeltidlig og har knap middelhøj Rumvægt og lidt lavt Kvælstofindhold i Kærnen.

Trifolium-Hveden er sikkert i gunstige Aar den yderigste af de prøvede Hvedesorter. Men den er knap saa haardfør som Smaahveden og bliver derfor paa udsatte Steder og i haarde Vintre tyndet stærkt. Sorten har dog en betydelig Buskningsevne, og den er derfor i Stand til, naar Vinterskaden ikke er alt for stor, at udbedre Plantebestanden noget og trods en ret stærk Udtynding give et godt Udbytte. Trifolium-Hveden er ligesom andre hvidkornede Hvedesorter tidlig spiremoden, og den er derfor under vanskelige Høstforhold tilbøjelig til at spire i Hobene og undertiden endog paa Roden.

Svaløf Panser-Hvede stammer fra en Krydsning mellem Kotte-Hvede og Grenader-Hvede. I Forsøgene er der i de første fire Aar benyttet Panser-Hvede I og i de to sidste Aar Panser-Hvede II, der er fremgaaet af nyt Udvalg i Panser-Hvede I. Den nye Panser-Hvede har ikke været i Forsøg sammen med den oprindelige Sort. Men ved Sammenligning mellem disse to og

Dania-Hvede, Smaahvede og Wilhelmina-Hvede fremgaar der ikke nogen Forskel i de to Panser-Hvede-Familiers Ydeevne.

Panser-Hveden er en sildig Sort, der har ret langt og stivt Straa, store, ret brede Aks med rødbrune, store Kærner. Rumvægten er vel lav, og det samme er Tilfældet med Kvælstofindholdet i Kærnen. Sorten er yderig og omtrent af samme Haardførhed som Standard-Hveden.

Abed Dania-Hvede er tiltrukket af *H. A. B. Vestergaard*, Abed, ved Krydsning mellem Abed Storaks-Hvede og Wilhelmina-Hvede. Den har middelhøjt, ret stivt Straa med store, temmelig tætte og brede Aks, omtrent som Hovedtypen i den oprindelige Squarehead-Hvede. Kærnen er middelstor, rødbrun med middelhøj Rumvægt. Sorten er ret vinterfast, idet den klarer sig bedre end Smaahveden, men den kan ikke konkurrere med de svenske Sorter. I Ydeevne staar den i Aar uden væsentlig Vinterskade paa Højde med eller over disse.

Abed Nr. 92 stammer fra Krydsning mellem Smaahvede og Storaks-Hvede. Den er lidt tidligere end de øvrige Sorter, har knap middelhøjt, ret stivt Straa. Akset er knap middel langt, temmelig tæt og med svagt brunlige Avner. Kærnen er rødbrun, middelstor, med middelhøj Rumvægt. Vinterfastheden er en Smule bedre end Dania-Hvedens. Sorten har kun været i Forsøgene i to Aar og maa prøves nærmere, før der kan udtales endelig Dom over den.

Abed Nr. 610 er fremkommet ved Krydsning mellem Storaks-Hvede og Stand-up-Hvede. Den har ofte givet udmærket Udbytte, men er ikke tilstrækkelig vinterfast.

Tystofte Smaahvede II, hvis Herkomst og Egenskaber er beskrevet i 24., 75. og 127. Beretning¹⁾, har ikke kunnet hævde sig over for nyere Hvedesorter, idet den, naar Trifolium-Hveden undtages, ikke er saa vinterfast som disse, og i øvrigt gennemgaaende ogsaa i Aar uden Vinterskade og særlig ved Lyngby har givet mindre Udbytte end de foran omtalte Sorter, ligesom den er noget mere blødstraet end disse. Men Tystofte Smaahvede hævder sig stadig over for de øvrige Sorter ved sin tidlige Modning og sin gode Rumvægt.

Abed Nr. 605 stammer ligesom Dania-Hveden fra Krydsning mellem Storaks-Hvede og Wilhelmina-Hvede. Da Sorten

¹⁾ Se Tidsskrift for Planteavl, 14. Bind, Side 365, 21. Bind, Side 1, og 25. Bind, Side 241.

i Forsøgene har givet utilfredsstillende Udbytte, er den gaaet ud efter de første 4 Aars Forsøg.

Dronning Wilhelmina-Hvede II har, ligesom Smaahveden, deltaget i de tidligere Forsøg med Hvedesorter. Den har i disse sidste Forsøg staaet omtrent som tidligere i Forhold til Smaahveden, idet den i gode Aar har givet større Udbytte end denne, men den er meget følsom over for Vinteren.

De tre Sorter fra Svaløf, Sol-Hvede II, Fylgia-Hvede og Ekstra Squarehead III, har, ligesom den danske Sort fra A. Holm, Borchsminde, Nr. 83/1908, givet for lille Udbytte, og ingen af dem har vist Egenskaber, der berettiger dem til Dyrkning her i Landet.

Den engelske Squarehead Master-Hvede er ikke vinterfast og derfor heller ikke egnet for danske Forhold.

Tabel 9. Oversigt over Vejrforholdene i Forsøgssaarene.

Aar	September	Oktober	November	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Hele Aaret
<i>Tystofte.</i>													
Middelvarme i C. ^o													
1917—1918	13.8	8.2	6.1	0.7	÷0.3	0.9	2.4	7.2	12.3	12.8	16.0	16.2	8.0
1918—1919	12.2	9.7	4.6	3.2	1.4	÷0.6	1.0	5.7	11.6	14.3	14.9	14.7	7.7
1919—1920	13.8	7.1	0.7	0.4	0.8	2.5	4.9	7.9	11.8	14.3	17.1	15.5	8.1
1920—1921	13.1	6.5	3.8	1.3	3.5	1.9	5.2	8.1	13.1	14.0	16.9	15.7	8.6
1921—1922	12.9	10.5	1.4	2.3	÷1.7	÷2.6	1.9	4.9	11.8	13.7	15.2	14.7	7.1
1922—1923	11.6	5.6	3.8	3.5	2.4	÷0.8	3.0	4.7	9.3	11.1	16.8	14.5	7.1
1887—1923	12.8	8.5	4.2	1.7	0.0	0.0	2.0	5.9	11.2	15.0	16.7	16.0	7.9
Laveste Temperatur.													
1917—1918	7.5	÷0.4	÷0.6	÷10.0	÷8.3	÷5.1	÷9.5	÷3.0	÷0.4	4.0	7.6	8.8	
1918—1919	6.0	0.8	÷3.5	÷2.8	÷5.0	÷12.8	÷9.2	÷3.2	0.9	6.8	6.5	5.5	
1919—1920	5.6	÷3.5	÷8.4	÷8.5	÷6.0	÷3.4	÷3.5	1.0	3.0	0.6	10.2	9.0	
1920—1921	4.7	÷4.0	÷2.2	÷4.5	÷6.5	÷4.2	÷0.3	2.0	6.0	7.1	8.2		
1921—1922	2.8	÷0.5	÷8.4	÷8.0	÷8.5	÷15.5	÷6.5	÷5.7	2.8	4.1	7.7	6.5	
1922—1923	1.0	÷5.2	÷4.5	÷7.5	÷7.3	÷12.0	÷2.0	÷6.0	1.5	5.0	8.0	7.0	
Antal Frostdage.													
1917—1918	0	1	3	18	22	18	17	3	1	0	0	0	83
1918—1919	0	0	9	9	18	22	22	4	0	0	0	0	84
1919—1920	0	3	16	20	19	8	7	0	0	0	0	0	73
1920—1921	0	12	11	16	10	15	4	2	0	0	0	0	73
1921—1922	0	1	17	10	25	21	16	15	0	0	0	0	105
1922—1923	0	8	5	4	10	20	17	12	0	0	0	0	66
1887—1923	0	3	8	14	20	20	16	6	1	0	0	0	88

Tabel 9 (fortsat).

Aar	September	Oktober	November	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Hele Aaret
<i>Tystofte (fortsat).</i>													
Nedbør i mm.													
1917—1918	60	106	69	32	18	40	4	39	7	24	85	71	555
1918—1919	99	30	17	72	36	26	28	39	10	49	117	51	574
1919—1920	40	40	54	80	60	28	18	87	50	23	78	32	590
1920—1921	55	17	13	52	87	15	19	39	41	25	45	64	472
1921—1922	48	64	61	84	26	23	51	29	29	52	124	72	663
1922—1923	116	16	40	52	38	20	14	41	60	30	63	139	629
1887—1923	46	51	40	45	33	26	34	34	36	46	64	69	525
<i>Abed.</i>													
Middelvarme i C. ^o													
1917—1918	13.3	8.1	5.3	0.5	÷0.1	1.3	2.7	6.9	13.1	13.2	16.1	16.4	8.1
1918—1919	12.6	9.6	4.4	3.0	1.2	÷0.7	1.3	5.9	12.4	14.3	14.9	15.0	7.8
1919—1920	14.0	6.8	0.9	0.1	0.6	2.5	5.2	8.1	12.3	14.6	17.5	15.9	8.2
1920—1921	13.3	6.3	2.9	0.9	3.3	1.5	5.5	8.7	14.3	14.0	17.1	16.0	8.7
1921—1922	12.7	9.7	1.2	2.0	÷2.7	÷2.6	1.8	4.8	12.4	14.9	15.3	14.1	7.0
1922—1923	11.4	5.2	3.3	3.3	2.0	÷0.8	3.5	5.1	9.5	10.9	16.8	14.0	7.0
1874—1922	13.1	8.3	4.1	1.1	÷0.3	÷0.1	2.0	5.9	10.9	15.0	16.6	16.1	7.8
Laveste Temperatur.													
1917—1918	6.5	0.5	0.5	÷8.5	÷8.5	÷6.5	÷3.8	÷0.2	2.8	4.0	8.5	10.5	
1918—1919	6.5	0.0	÷4.0	÷2.5	÷5.5	÷11.5	÷7.4	÷1.7	2.0	7.5	9.1	8.3	
1919—1920	3.8	0.5	÷6.5	÷10.6	÷6.0	÷4.7	÷3.1	1.9	3.4	6.6	8.8	9.7	
1920—1921	5.2	÷3.3	÷3.3		÷4.7	÷5.5	÷4.1	÷0.3	2.6	6.5	8.3	9.6	
1921—1922	3.6	÷0.5	÷3.4	÷9.4	÷10.5	÷16.2	÷5.4	÷3.2	2.4	6.0	9.4	8.3	
1922—1923	3.2	÷4.4	÷4.5	÷6.5	÷4.9	÷9.0	÷0.8	÷4.9	1.9	5.7	8.6	8.7	
Antal Frostdage.													
1917—1918	0	0	0	20	24	16	17	1	0	0	0	0	78
1918—1919	0	0	8	12	18	23	24	4	0	0	0	0	89
1919—1920	0	0	19	20	21	12	8	0	0	0	0	0	80
1920—1921	0	10	16	20	11	19	3	1	0	0	0	0	80
1921—1922	0	2	20	15	27	23	18	13	0	0	0	0	118
1922—1923	0	11	8	7	11	22	14	11	0	0	0	0	82
1874—1922	0	1	8	16	21	20	17	4	0	0	0	0	87
Nedbør i mm.													
1917—1918	61	88	67	26	56	53	8	38	12	33	42	71	555
1918—1919	99	35	20	68	34	29	38	59	9	39	74	88	592
1919—1920	35	81	43	97	75	44	29	74	48	33	71	51	681
1920—1921	53	10	15	57	102	20	23	17	41	70	37	74	519
1921—1922	41	57	70	87	22	36	55	46	24	39	138	116	731
1922—1923	99	20	56	63	51	34	10	48	44	31	78	107	641
1874—1922	59	80	51	45	39	30	42	32	43	49	72	72	614

Tabel 9 (fortsat).

Aar	September	Oktober	November	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Hele Aaret
<i>Lyngby.</i> Middelvarme i C.°													
1917—1918	13.1	7.4	5.3	0.0	÷1.0	0.2	1.5	7.0	11.7	12.6	15.5	15.7	7.4
1918—1919	11.4	9.0	4.5	2.1	1.2	÷1.4	0.4	5.4	11.5	13.9	15.0	13.8	7.2
1919—1920	13.2	6.4	0.1	÷0.3	0.1	2.2	4.2	7.4	11.0	13.8	16.8	14.5	7.5
1920—1921	12.3	5.4	3.5	1.2	2.4	1.1	4.5	7.6	12.5	13.9	16.2	14.9	8.0
1921—1922	11.6	9.6	1.1	1.4	÷2.0	÷2.6	1.2	4.2	11.2	13.4	14.8	14.1	6.5
1922—1923	11.1	4.8	2.9	2.9	2.0	÷1.4	2.7	4.1	9.1	11.1	16.9	13.8	6.7
1891—1920	12.4	7.9	3.7	1.1	÷0.6	÷0.5	1.5	5.7	10.8	14.7	16.5	15.5	7.4
Laveste Temperatur.													
1917—1918	5.5	÷1.0	÷5.2	÷9.0	÷13.9	÷9.8	÷8.2	÷0.5	0.6	1.8	7.0	7.2	
1918—1919	4.0	1.0	÷5.2	÷6.5	÷3.5	÷15.8	÷10.5	÷3.5	0.5	6.0	5.0	5.6	
1919—1920	3.5	÷3.0	÷10.8	÷14.0	÷9.4	÷4.0	÷5.8	1.4	1.4	3.0	7.4	8.2	
1920—1921	5.4	÷4.5	÷1.2		÷6.2	÷6.0	÷3.5	÷1.0	0.8	4.5	5.5	7.0	
1921—1922	2.2	÷2.2	÷7.6	÷7.5	÷9.5	÷15.5	÷8.2	÷4.8	0.9	4.6	7.5	8.0	
1922—1923	0.2	÷6.2	÷5.7	÷6.6	÷7.0	÷14.4	÷2.8	÷4.8	1.3	3.8	9.8	6.3	
Antal Frostdage.													
1917—1918	0	2	4	19	23	19	18	2	0	0	0	0	87
1918—1919	0	0	6	13	18	22	26	4	0	0	0	0	89
1919—1920	0	5	19	21	24	14	5	0	0	0	0	0	88
1920—1921	0	12	8	16	12	21	6	2	0	0	0	0	77
1921—1922	0	1	18	17	27	22	19	16	0	0	0	0	120
1922—1923	0	12	14	9	14	24	24	16	0	0	0	0	113
1891—1920	0	4	10	16	22	22	20	8	1	0	0	0	103
Nedbør i mm.													
1917—1918	61	115	103	26	25	39	7	33	22	61	83	66	641
1918—1919	97	41	21	72	51	32	29	60	7	44	76	72	602
1919—1920	56	28	47	92	68	35	25	98	97	63	85	104	798
1920—1921	56	1	17	65	83	16	26	20	35	44	33	97	493
1921—1922	62	54	46	97	28	15	49	18	31	46	81	90	617
1922—1923	76	15	24	57	41	29	16	34	37	36	42	130	537
1891—1920	52	56	49	54	41	33	37	45	40	56	64	81	608